ECLI:LV:RPT:2022:1207.11092000821.5.S
Lieta Nr. 11092000821
Nr. K77-1083-22/20

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2023.gada 4.janvārī

Rīgas pilsētas tiesas
tiesnese I.Casno
piedaloties prokurorei M.Saržinskai
aizstāvei L.Saukānei

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. B/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] /pers. B/ neatļauti iegādājās un glabāja psihotropo vielu lielā apmērā un narkotiskās vielas lielā apmērā bez nolūka tās realizēt šādos apstākļos.

/pers. B/, 2021.gada februāra sākumā, atrodoties Rīgā, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotos apstākļos (laikā, vietā un veidā), no izmeklēšanā nenoskaidrotas personas personīgai vajadzībai, neatļauti iegādājās 94,690 gramus dzeltenbrūnas krāsas pulverveida vielas, kas, saskaņā ar Eksperta atzinumu, savā aktīvajā sastāvdaļā saturēja 37 % jeb 37,035 gramus aizliegtas sevišķi bīstamas, narkotiskām vielām pielīdzinātas psihotropas vielas - metamfetamīna, 46,917 gramus baltas krāsas pulverveida vielas, kas, saskaņā ar Eksperta atzinumu, savā aktīvajā sastāvdaļā saturēja 52 % jeb 24,397 gramus kokaīna, kas ir pieskaitāms pie ļoti bīstamām narkotiskām vielām, kuras atļauts izmantot medicīniskiem un zinātniskiem mērķiem un 496,142 gramus izžāvētu, zaļganbrūnas krāsas augu valsts masu, kas saskaņā ar Eksperta atzinumu ir izžāvēta, sevišķi bīstama narkotiskā viela kanabiss (marihuāna), un kas saskaņā ar noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī, spēkā esošā likuma „Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību", 2.pielikumu metamfetamīns, kokaīns un kanabiss (marihuāna) veido lielu apmēru.

Turklāt, /pers. B/ iegādātās psihotropo vielu un narkotiskās vielas daudzumu ar automašīnu "Audi A6", valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, pārvietoja /adrese/, kur, sadalot pa daļām, ielika speciāli aprīkotā slepena vietā - automašīnas aizmugurēja krēslā aiz mīkstas apdarēs un neatļauti glabāja pie sevis automašīnas salonā.

2021.gada 18.februārī, ap plkst. 23.09 /pers. B/ tika aizturēts Rīgā, Sarkandaugavas un Tilta ielu krustojumā, un 2021.gada 18. februārī automašīnas "Audi A6", valsts reģistrācijas numura zīme /reģistrācijas numurs/, sankcionētas kratīšanas laikā tika atrasti un izņemti divi polimēru materiāla maisi ar 37,035 gramiem metamfetamīna, piecdesmit deviņi polimēru materiāla maisiņi ar 24,397 gramiem kokaīna, un deviņi maisiņi ar 496,142 gramiem kanabisa (marihuānas).

Tādējādi /pers. B/ izdarīja Krimināllikuma 253.panta otrajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[2] Apsūdzētais/pers. B/ tiesas sēdē sevi par vainīgu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā atzina pilnībā, izdarīto nožēloja, lūdza neizdarīt tiesas izmeklēšanā pierādījumu pārbaudi.

Motīvu daļa

[3] Pēc apsūdzētā lūguma, uzklausot prokurores un aizstāves viedokli, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumiem tiesa pieņēma lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas izmeklēšanā. Apsūdzētajam izskaidrotas pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

[4] Tiesa atzīst, ka apsūdzētā /pers. B/ vaina viņam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253.panta otrās daļas ir apstiprinājusies arī ar lietas materiālu pārbaudi to kopumā un savstarpējā sakarībā, tādējādi viņa vaina atzīstama par pierādītu un noziedzīgo darbību kvalifikācija pēc attiecīgā Krimināllikuma panta un tā daļas par pareizu.

[5] Nosakot apsūdzētajam /pers. B/ soda veidu un mēru, tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[5.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta piekto daļu /pers. B/ izdarīja tīšu, sevišķi smagu noziegumu.

Novērtējot apsūdzētā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa ņem vērā, ka noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 253.panta otrajā daļā vērsts pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību. Proti, apsūdzētā neatļautās darbības ar narkotiskām un psihotropām vielām ir apdraudējušas vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību, jo izdarītas, neņemot vērā valstī noteikto aizliegumu attiecībā uz darbībām ar narkotiskām un psihotropām vielām. Nelikumīga narkotisko un psihotropo vielu aprite jebkurā tās formā ir nosodāma, jo veicina jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, apdraudot sabiedrības drošību.

[5.2] Attiecībā par apsūdzētā /pers. B/ personību noskaidrots, ka apsūdzētais ir Latvijas Republikas pilsonis, ar 11 klašu izglītību, neprecējies, apgādībā personu nav, līdz apcietinājumam strādājis /Nosaukums A/par palīgstrādnieku, dzīvesvieta /adrese A/.

Apsūdzētais iepriekš vairākkārt kriminmāli sodīts, pēdējo reizi ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2020.gada

7.decembra spriedumu pēc Krimināllikuma 312.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 260 stundām un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 11 mēnešiem 29 dienām. Ar Rīgas pilsētas tiesas 2022.gada 14.oktobra lēmumu sabiedriskais darbs aizstāts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 19 dienām, īslaicīgas brīvības atņemšanas sods izciests, uz noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdi sodāmība nebija dzēsta, pret apsūdzēto uzsākti divi jauni kriminālprocesi.

[5.3] Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā /pers. B/ atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka apsūdzētais savu vainu vaļsirdīgi atzīst un nožēlo izdarīto.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā /pers. B/ atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

[6] Lemjot jautājumu par apsūdzētajam piemērojamo soda veidu, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 253.panta otrās daļas sankciju, apsūdzētā personību, kā arī apsūdzētā attieksmi pret izdarīto, valsts apsūdzības uzturētājas un aizstāves viedokļus par piemērojamo sodu.

[6.1] Tiesa ņem vērā arī apstākli, ka apsūdzētais izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē.

Tas, ka apsūdzētais izmantojis savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē, nav atzīstams par patstāvīgu viņu atbildību mīkstinošu apstākli, bet ir ņemams vērā pie soda veida noteikšanas *(sk., piemēram, Augstākās tiesas 2018.gada 19.jūnija lēmums lietā Nr. SKK-J-348/2018, 2018.gada 23.oktobra lēmums lietā Nr. SKK- 613/2018, 2020.gada 12.jūnija lēmums lietā SKK-79/2020).*

[6.2] Par Krimināllikuma 253.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu paredzēta brīvības atņemšana uz laiku no trim līdz desmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem.

Atbilstoši Krimināllikuma 35.panta otrajai daļai soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializētu sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Ņemot vērā, ka par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 253.panta otrajā daļā, likums kā vienīgo pamatsodu paredz brīvības atņemšanu, tiesa konkrētajā lietā nesaskata tādus īpašus apsūdzētā /pers. B/ atbildību ietekmējošus apstākļus, kas saskaņā ar Krimināllikuma 49.pantu dotu pamatu lemt jautājumu par vieglāka soda veida piemērošanu, līdz ar ko sods apsūdzētajam nosakāms brīvības atņemšanas veidā panta sankcijā noteiktajās robežās.

[7] Nosakot apsūdzētajam /pers. B/ brīvības atņemšanas soda termiņu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, tiesa ņem vērā to, ka izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 253.panta otrās daļas ir sevišķi smags noziegums, apsūdzētais savu vainu ir atzinis, kā arī to, ka pastāv apsūdzētā atbildību mīkstinošs apstāklis.

[7.1] Tiesa atzīst, ka apsūdzētā iepriekšējās sodāmības un jauna noziedzīga nodarījuma izdarīšana nedzēstas sodāmības laikā liecina, ka apsūdzētais nav izdarījis atbilstošus secinājumus par noziedzīgo darbību nepieļaujamību. Proti, pilnībā apzinoties savu darbību prettiesiskumu un iespējamās sekas, apsūdzētais turpināja izdarīt noziedzīgus nodarījumus – tā paužot savu nihilistisko attieksmi pret valstī esošo likumu ievērošanu. Līdz ar to secināms, ka iepriekš piemērotie kriminālsodi apsūdzēto nav atturējuši no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas un apsūdzētajam ir vienaldzīga attieksme pret izdarītā sekām un faktu, ka tiks piemērots kārtējais kriminālsods.

Tāpat tiesa ņem vērā, ka pret apsūdzēto uzsākti vēl divi kriminālprocesi. Šīs ziņas ir izmantojamas kā apsūdzētā raksturojošs apstāklis, kas neizraisa juridiskas sekas, bet no kurām izriet, ka apsūdzētajam ir problēmas ar sabiedrībā noteikto normu ievērošanu. Ievērojot minēto, tiesa apsūdzēto novērtē kā personu, kurai ir grūtības ar likumpaklausības principu ievērošanu.

[7.2] Tiesa ņem vērā no Kriminālprocesa likuma 7.panta izrietošo kriminālprocesa pamatprincipu – par Krimināllikuma 253.panta otrajā daļā paredzēto nodarījumu izdarīšanu kriminālprocesu veic neatkarīgi no personas gribas, kurai nodarīts kaitējums. Tas nozīmē, ka kriminālprocess tiek veikts sabiedrības interesēs, jo noziedzīgā nodarījuma rezultātā tiek radīts sabiedrības interešu apdraudējums. Attiecīgi šo prettiesisko darbību apkarošana ir prioritāra sabiedrības interese.

Ņemot vērā lietā konstatēto apsūdzētā atbildību pastiprinošo apstākli, atbildību mīkstinošo apstākli un sadarbību ar tiesu, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam /pers. B/ brīvības atņemšanas sods par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakāms brīvības atņemšanas veidā, pietuvinot to minimālajam panta sankcijā paredzētajam apmēram t.i. brīvības atņemšanu uz 4 gadiem. Tāpat apsūdzētajam piemērojams Krimināllikuma 253.panta otrās daļas sankcijā paredzētais papildsods – probācijas uzraudzība uz 2 gadiem.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētajam nav piemērojams Krimināllikuma 253.panta otrajā daļā paredzētais papildsods - mantas konfiskācija, jo lietā nav informācijas par tādu apsūdzētajiem piederošu mantu, kas būtu pakļaujama konfiskācijai.

[8] Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda izciešanas termiņā ieskaitāms īslaicīgās aizturēšanas laiks no 2021.gada 18.februāra līdz 2021.gada 19.februārim un apcietinājumā pavadītais laiks no 2021.gada 20.februāra līdz 2021.gada 26.aprīlim.

[9] Apsūdzētajam/pers. B/ piemērotais drošības līdzeklis – nodošana policijas uzraudzībā un papildus drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts, atceļams pēc sprieduma spēkā stāšanās.

[10] Lietā juridiskās palīdzības sniegšanai apsūdzētajam pēc tiesas norīkojuma piedalījās zvērināta advokāte L.Saukāne, kurai par sniegto juridisko palīdzību no valsts līdzekļiem izmaksājami 100 EUR *(lietas 2.sējuma 14.lapa).*

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu un saskaņā ar lietas materiālos esošo paziņojumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā no apsūdzētā /pers. B/ par labu valstij piedzenami izdevumi par aizstāves palīdzību kriminālprocesā 100 EUR.

[11] Izlemjot jautājumu par rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem, tiesa, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.pantu, atzīst, ka :

- pēc ķīmiskās izpētes atlikušie 491,59 g kanabisa (marihuānas), kas ievietotas kastē ar drošības uzlīmi Nr.$^{G20-}$0455812, Nr.$^{G20-}$0455813 un atstātas glabāšanā VP Kriminālistikas pārvaldē ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr.21.-207. no 19.02.2021 un pēc ķīmiskās izpētes atlikušie 87,60 g metamfetamīnu saturošās vielas un 46,50 g kokaīnu saturošās vielas, kas ievietotas kastē ar drošības uzlīmi Nr.$^{G20-}$0455891 un atstātas glabāšanā VP Kriminālistikas pārvaldē ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr.21.-207. no 19.02.2021, pēc sprieduma spēkā stāšanās – iznīcināmi

- 7 (septiņi) "Verbatim" CD + R diski, kas iepakoti aploksnē ar drošības uzlīmi Nr.43368782, 21-138126, un glabājas pie kriminālprocesa, kā rakstveida pierādījumi atstājami glabāšanai pie tā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 520.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. B/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā kas paredzēts Krimināllikuma 253.panta otrajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) gadiem, bez mantas konfiskācijas, ar probācijas uzraudzību uz 2 (diviem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda izciešanas laikā ieskaitīt īslaicīgās aizturēšanas laiku no 2021.gada 18.februāra līdz 2021.gada 19.februārim un apcietinājumā pavadīto laiku no 2021.gada 20.februāra līdz 2021.gada 26.aprīlim.

/pers. B/ piemēroto drošības līdzekli – nodošana policijas uzraudzībā un papildus drošības līdzekli – aizliegumu izbraukt no valsts, atcelt pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij procesuālos izdevumu par valsts nodrošinātās aizstāves sniegto juridisko palīdzību kriminālprocesā 100 EUR (viens simts *euro*).

Samaksa veicama Valsts kases kontā – saņēmējs : Valsts kase; reģistrācijas Nr.:90000050138; konta Nr.:LV68TREL1060001239300; BIC kods TRELLV22.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.pantu procesuālie izdevumi /pers. B/ labprātīgi jāatlīdzina 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, iesniedzot samaksu apliecinošu dokumentu Rīgas pilsētas tiesas kancelejā spriedumā noteiktās labprātīgās izpildes termiņā.

Lietiskos pierādījumus :

– pēc ķīmiskās izpētes atlikušos 491,59 g kanabisa (marihuānas), kas ievietotas kastē ar drošības uzlīmi Nr.$^{G20-}$0455812, Nr.$^{G20-}$0455813 un atstātas glabāšanā VP Kriminālistikas pārvaldē ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr.21.-207. no 19.02.2021;

- pēc ķīmiskās izpētes atlikušos 87,60 g metamfetamīnu saturošās vielas un 46,50 g kokaīnu saturošās vielas, kas ievietotas kastē ar drošības uzlīmi Nr.$^{G20-}$0455891 un atstātas glabāšanā VP Kriminālistikas pārvaldē ar ierakstu reģistrācijas žurnālā Nr.21.-207. no 19.02.2021, pēc sprieduma spēkā stāšanās – iznīcināt;

- 7 (septiņus) "Verbatim" CD + R diskus, kas iepakoti aploksnē ar drošības uzlīmi Nr.43368782, 21-138126, un glabājas pie kriminālprocesa, kā rakstveida pierādījumus atstāt glabāšanai pie tā.

Spriedumu daļā par piespriesto sodu vai procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā apelācijas kārtībā no pilna sprieduma pieejamības dienas Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas protestu vai sūdzību Rīgas pilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena – 2023.gada 4.janvāris.

Tiesnese **I.Casno**